

program českého
rozhlasu a televize od
4. 4. do 10. 4. 2022

14/2022_33 Kč

týdeník rozhlas

14/2022_33 Kč (předp. 32 Kč)

BÁRA BASIKOVÁ

direktivní
příkazy k demokracii
nepatří

OD EPIDEMIE K VÁLCE_5

média mají
nový fenomén

AUTOR HOLMESE ZASAHUJE_17

arthur conan
doyle detektivem

ZBOŘ FALEŠ A VYPIŠ TO!_21

ukrajinská
literatura u nás

DIREKTIVNÍ PŘÍKAZY K DEMOKRACII NEPATŘÍ

NA KONZERVATOŘ JI NEVZALI „PRO NEDOSTATEK TALENTU“, ZA PÁR LET UŽ VYPRODÁVALA KONCERTY JAKO JEDNA Z NAŠICH NEJLEPŠÍCH ROCKOVÝCH ZPĚVAČEK. NEBRÁNÍ SE ALE ANI KLASICE A JINÝM HUDEBNÍM ŽÁNŘŮM. PŘED DVĚMA LETY ZAČALA PSÁT BLOG, KTERÝ NEDÁVNO VYŠEL KNIŽNĚ. O TOM VŠEM, I O NÁZORECH NA VÍCE NEŽ DVA ROKY TRVAJÍCÍ EPIDEMII JSEM SI POVÍDALA S BÁROU BASIKOVOU.

text Ester Gerová, publicistka foto Lenka Hatašová

Pocházíte z muzické rodiny, váš děda byl velký hudební fanda, tatínek malíř a grafik. Kdy jste zjistila, že se chcete věnovat zpěvu? Mezi třetím a čtvrtým rokem to ve mně probudil můj děda. Vodil mě na muzikály a hudební filmy, pouštěl mi desky s různými zpěváky a zjistil, že mě to baví. Už jako dítě mě dovedl do Kühnova dětského sboru, kde jsem začala zpívat.

Ve dvanácti letech jste se zúčastnila televizní hudební soutěže Zpívá celá rodina. S písničkou Markétka jste sklídila velký úspěch. Byl to určitý mezník, díky němuž jste překročila amatérskou rovinu a dostala se na tu profesionální?

V té době jsem byla žákyň základní školy, chodila jsem na různé kroužky i na sólový zpěv. Ten pořad mi zajistil určitou popularitu, ale neznamenalo to, že bych se hned mohla věnovat zpěvu profesionálně. Musela jsem dokončit základku a pak jsem se pokusila jít na konzervatoř, ale nevzali mne, prý že nemám dost talentu. Tak jsem začala studovat střední ekonomickou školu, ale dál jsem zpívala v nejrůznějších sborech a v kostele. Opravdickým mezníkem byl až rok 1982, v devatenácti jsem se stala členkou skupiny Precedens, v níž jsem byla poprvé víc vidět.

To je docela velký přerod od dvanáctileté holky v šatíčkách do pozice rockové hvězdy.

Zajímala mne hudba různých stylů a žánrů, měla jsem ráda klasický repertoár v lidušce, zpívala jsem árie, opery, operety, prostě těžší vážnou hudbu. Vedle toho jsem poslouchala různé kapely, zpěváky, široké spektrum muziky. Začala jsem se více zajímat o rockovou a popovou hudbu a říkala si, že tam možná budu mít větší šanci přijít s něčím originálním.

Pro Český rozhlas jste uvedla, že existují dva muži, kteří nasměrovali vaši životní dráhu: prvním je Martin Němec z Precedensu, druhým Michal Pavlíček ze Stromboli.

Poskytli mi prostor i repertoár a oba mě ovlivnili hudebně. Jsem za to ráda, protože lepší start jsem si nemohla přát. S přestávkami spolupracujeme dodnes, ale při té první intenzivní kooperaci to bylo ve znamení vzájemného pochopení, úcty, inspirace.

Martin Němec vám psal i texty, je to tak?

Martin psal většinu textů, ale když jsme u té spolupráce s Michalem Pavlíčkem, tak jsme oslovovali nejrůznější textaře, například

Michala Horáčka, který tehdy ještě nebyl tolik známý, nebo Michaela Žantovského.

Nechyběla vám tehdy opora tatínka, který rodinu opustil ve vašich třinácti letech?

Samozřejmě, nežil s námi, ale hlavně neměl pro moje zpívání pochopení. Přál si, abych se věnovala výtvarnému umění. Nicméně viděl, že moje touha po zpěvu je mnohem intenzivnější. Přišel občas na koncert a pochopil, že se tam cítím nejlépe. Když jsem v devatenácti začala profesionálně zpívat, tak mi fandil a byl na mne pyšný. Bohužel zemřel v mých osmadvaceti, takže se dalších mých úspěchů a rozvoje mé kariéry nedožil.

Jaký jste měla vztah s maminkou?

Velmi chladný, protože jsme si nerozuměly. Měla mě v osmnácti a nebyla na mateřství zralá, naše vzájemná komunikace nebyla dobrá, nicméně jí to nemám za zlé. Maminka před třemi lety zemřela a stejně na ni pořád myslím. I když byla svá, tak vím, že mě měla ráda, ale s dětmi to asi neuměla. Instinktivně mám se svými dcerami vztah úplně opačný, nesmírně důvěrný, otevřený, láskyplný. Dcerám bude třicet a pořád jsme spolu rády, za to jsem nesmírně vděčná a šťastná.

S Precedensem jste vydali tři elpíčka, Dobu ledovou v roce 1987, Věž z písku v roce 1989 a o rok později Pompeje. Jak vzpomínáte na období, kdy ještě nebylo běžné zakoupit v obchodě CD nebo si stáhnout hudbu na iTunes?

Svět byl úplně jiný než dnes. Byli jsme vlivem totalitního režimu uzavřeni v ulitě, takže když vyšlo něco zajímavého, byl o to obrovský zájem. Elpíčka si kupovali všichni, protože nic jiného doma neměli, jen gramofon a gramofonové desky. Prvního alba jsme prodali asi tři sta tisíc kusů, o tom se dnešním interpretům může jen zdát. Dvojalba Stromboli se prodalo milion nosičů. Bylo to ale i tím, že nebyla žádná alternativa. Neexistovala konkurence, nejezdily sem cizí kapely, nebylo možné je sledovat v televizi ani vycestovat ven, aby je člověk viděl naživo. O to větší byl zájem o české interprety. Byla tu také dvojí kultura, takzvaná oficiální, normalizační, kterou představovali Karel Gott či Helena Vondráčková, tedy interprety, kteří se objevovali v televizi a byli velmi propagovaní a preferovaní. Rockové kapely a underground, to byla odvrácená strana, ale měli jsme obrov-

skou fanouškovskou základnu. Měli jsme vyprodané koncerty a to jsme hráli třeba třicetkrát do měsíce.

Mohly mít i větší atmosféru...

Určitě. Neřekla bych, že koncerty jsou dnes jiné, mají svoji atmosféru, ale není to tak euforické, silné, jako to bylo tenkrát, protože každý koncert byl mimořádná událost. Lidé si to užívali, brali nás tak, že jsme rebelšnější a více se hudbou vymezujeme. Hráli jsme něco mnohem originálnějšího než to, co bylo běžně slyšet v televizi a v rádiu, což byla jediná zvuková média, žádný internet neexistoval. Bylo to fantastické a hodně intenzivní období.

Po účinkování v Precedensu a ve Stromboli jste nastoupila sólovou kariéru. Na prvním albu jste si jako spoluhráče vybrala Michala Pavlíčka, ale i Davida Kollera či Leška Semelku.

Do té doby jsem točila desky jen jako zpěvačka kapel Precedens a Stromboli, což byla charakteristická hudba. Spolupráce s těmi kapelami byla úžasná, ale trvala dlouho a bylo jí dost, chtěla jsem z toho vystoupit a zkusit si být víc sama za sebe, v jiném stylu a žánru. A tak vznikla moje první sólová deska s deseti písněmi, z nichž každou napsal jiný autor.

Pak vznikla kapela Basic Beat...

Ano, založil ji Martin Němec, oproti Precedensu se vyměnili určití muzikanti, ale mělo to zajímavý náboj a styl. Všechny zkušenosti jsme přinesli do nového projektu a zúročili je.

Vznikly pak i jiné kapely?

Vždy, když jsem pořádala turné, jsem oslovila muzikanty, kteří mě zajímali. Udělali jsme kapelu, natočili album, odjeli pár koncertů. Za celou čtyřicetiletou kariéru jsem vyzkoušela hodně stylů a žánrů, spolupracovala jsem nejen s rockovými kapelami, ale třeba i s folkovými či jazzovými, zpívala jsem s big bandem, symfonickým orchestrem, filharmonii.

Natočila jste i duety, například s Petrem Mukem píseň O lidech, s Karlem Gottem známý song Máří Magdalény Vše psát od prvních řádků. V čem to bylo zajímavé?

Duety jsou vždycky obohacením, je to rozšíření obzorů, velmi inspirativní setkání. Zpívala jsem nejen s Petrem Mukem a Karlem Gottem, ale se spoustou jiných zpěváků a zpěvaček. Ať už na jejich nebo mých albech, ale třeba i v divadle, v muzikálech. S Petrem Mukem jsme byli i velcí přátelé a znali se hodně let, takže to byla radost! Hráli jsme spolu v Rusalce, v Johance z Arku...

Vaší první zkušeností s rolí v muzikálu byla Máří Magdaléna v Jesus Christ Superstar. Jaké to bylo, zpívat v rockové opeře?

Když přišla nabídka na Ježíše, bez konkurzu, tak mne to velmi potěšilo, viděla jsem film, který mě okouznil. Všichni jsme vstupovali do nepoznané krajiny jako nezkušení herci a hned od začátku nás to chytlo. Pražské nastudování v Divadle Spirála bylo geniální, patří ke kulturním záležitostem českého divadelnictví. Hráli jsme to nonstop přes čtyři roky.

Přispěl k tomu i fakt, že se nehrálo ve standardním kukátkovém divadle?

Určitě, podařilo se na ten projekt oslovit bulharského scénografa Mihaila Tchernaeva, který žije v Mnichově. S kruhovou arénou si poradil geniálně. Kruh se různě rozevíral a vystupovaly z něj kvádry, působilo to strašně minimalisticky. Když se představení správně nasvítlo, tak scéna působila monumentálně.

Objevila jste se i v dalších muzikálových produkcích, byla to pro vás stejná výzva jako první muzikálová role?

Rozhodně ne, po Ježíšovi přišla Rusalka, po Rusalce Johanka, pak Kleopatra, pak další role, třeba Lucrezia Borgia v Národním divadle. Do všech rolí jsem si nesla zkušenosti, praxi a zážitky

z Ježíše, protože tam jsme se naučili hodně, byl to ikonický projekt. Zastínil všechny další tituly.

V roce 1998 jste vydala album Gregoriana v latinském jazyce s písněmi jako Kyrie eleison či Veni Domine. Co vás k natočení tohoto CD vedlo?

Ráda experimentuji a hledám nové spolupráce, nejrůznější styly a žánry. Tenkrát mne oslovil hudební skladatel Pavel Vaculík s nabídkou účasti na projektu. Inspirovala jsem se gregoriánským chorálem a vše nazpívala v latině. Byla z toho zlatá deska za padesát tisíc prodaných nosičů.

V březnu před dvěma roky po vypuknutí pandemie jste začala psát blog Káyz skočíš, já taky. Bylo to proto, že se zrušily koncerty?

To byl hlavní důvod, proč jsem začala psát, je to moje další forma seberealizace. Dřív jsem publikovala v časopisech různé povídky, fejetony, texty, vydala jsem i knihu Rozhovory s útekem. Před pandemií jsem ale na psaní kvůli rodině a zpěvu nikdy neměla čas. Když jsem najednou o koncerty přišla, tak jsem si sedla a psala.

Když jste začala komentovat nařízení ohledně covidu, měla jste i rozporuplné reakce?

Řekla jsem svůj názor a kladných reakcí bylo mnohem víc, takovou podporu jsem nečekala. Vadily mi ty strašné zákazy. Fakt, že děti nesměly do škol, mi přišel mnohem brutálnější než to, že lidé umírají na covid nebo jsou v nemocnicích. Kvůli několika desítkám tisíc lidí se obětují osudy milionů dětí v celé naší zemi, kterým to narušilo jejich plynulý vývoj, vzdělávání a řád. A poškodilo to nejen děti, ale i veškerý kulturní a podnikatelský sektor: hotely, restaurace, soukromníky.

Jaký máte názor teď? Už se může koncertovat, ale ještě o loňských Vánocích nemohl na váš koncert přijít nikdo neočkovaný...

Cokoli, co se někomu násilně vnucuje nebo direktivně přikazuje, není správné. To nemá se svobodnou a demokratickou společností nic společného. Přijde mi to velmi brutální a neetické. Mělo by to zůstat na každém z nás, ať si každý rozhodne, jestli chce, nebo nechce být očkovaný. Neměly by se k tomu nutit hlavně malé děti. Po první vakcině se ukázalo, že se dost lidí stejně znovu nakazilo, ale najednou tu byl nátlak na druhou, třetí vakcínu...

Jak se stavíte k momentální agresi Ruska na území evropského státu Ukrajina?

Moc se k tomu nechci vyjadřovat, ale děsí mě, že někde blízko nás umírají nevinní lidé, kteří válku zase nejvíc odnesou. Jako vždy v celé historii lidstva.

Na knižním vydání svého blogu Když skočíš, já taky jste spolupracovala se svou dcerou Aničkou. Jaká byla její role?

Dělala mi editorku, texty přečetla, upravila, navrhla členění do odstavců. A občas přišla s návrhem, abych něco pozměnila. Mám z knihy velkou radost, jsou to právě dva roky, kdy jsem začala s blogem. Ty dva roky utekly a najednou je z toho kniha, to je krásný pocit...

Prý když jezdíte domů z koncertů, posloucháte zásadně Český rozhlas. Který pořad máte nejraději?

Ráda poslouchám skvělý pořad Muzikál expres, jehož autorem je vynikající textař a producent Michael Prostějovský, autor mnoha muzikálových libret. Český rozhlas pořad zůstal platformou, kde se dává velký prostor verbálnímu projevu. Když tam mluví někdo chytrý, je to nesmírně obohacující a inspirující. Když se po koncertech vracíme s mým manažerem domů, celou cestu posloucháme rozhlas. Ten výběr je natolik bohatý, že si vždy najdeme něco podle svého momentálního gusta. Já prostě miluju mluvené slovo!

„Děsí mě, že někde blízko nás umírají nevinní lidé, kteří válku zase nejvíc odnesou. Jako vždy v celé historii lidstva.“
